

ASKIM KOMMUNE

ENHET FOR UTVIKLING

Det kgl. barne og familiedepartement
Postboks 8036 Dep.

0030 OSLO

BARNE OG FAMILIEDEF		AR.
ARKIVNR.: 330.00		
19 JAN 2005		
SAKSBEH:		SIGN.:
SAKSNR.: 200404169		

- 550

Org.nr.: NO 840894312 MVA
Vår ref.: 000243/05
Saksnr.: 04/00017
Ark.kode: A10 &13
Saksbeh.: Synnøve Rambek
Deres ref.: 200404169
Dato: 08.01.2005

ADMINISTRATIV HØRINGSUTTALELSE FRA ASKIM KOMMUNE OM NY BARNEHAGELOV

Generelt:

Etter kommunens vurdering, er det gjort en god ryddejobb i forhold til nåværende lov med en oversiktlig og klar oppstilling av ansvarsfordeling mellom eier, kommune og fylkesmann.

I siste avsnitt i kap 2,1 i Høringsnotatet står det:

"Det er et overordnet mål for utviklingene av barnehagesektoren at regelverket skal sikre høy kvalitet på barnehagetilbudet, samtidig som det skal legges til rette for mest mulig lokal utforming av kvalitetskrav mv."

Her ligger etter vår oppfatning, innbygde motsetninger i lovutkastet og kommunen som barnehagemyndighet får en stor utfordring i forhold til godkjenning og tilsyn.

Barnehageloven legger FN's barnkonvensjon om barns rettigheter til grunn. Det er en spennende tilknytning til internasjonal rett, og en tydeliggjøring av barneperspektivet.

Uttalelser i forhold til de ulike paragrafene:

§ 2 Barnehagens innhold

I denne paragrafen er beskrivelsen av barnehagens innhold utvidet og konkretisert i forhold til nåværende lov. Dette oppfatter vi som en positiv styrking av barnehagen som pedagogisk virksomhet og barnehagens samfunnsmandat.

§ 3 Barns rett til medvirkning

Det er positivt at både barn og foreldres rett til medvirkning er lovfestet. Når det gjelder barna, som er i alderen 0-6 år, vil særlig de yngste ha vanskelig for å "uttale seg om sitt syn". Kanskje ville formuleringen "...rett til å uttrykke seg om sitt syn" være bedre med hensyn til hele aldersgruppa.

§ 4 Foreldreråd og samarbeidsutvalg

Her foreslår vi en mer åpen formulering som f.eks "For å sikre samarbeidet med barnas hjem, skal hver barnehage ha et foreldreråd og et formelt samarbeidsforum." Det bør videre kreves at foreldrene ikke kommer i mindretall i et slikt forum. Dette begrunnes med at kommunene etter hvert er organisert på mange ulike måter, og at de har utviklet ulike systemer for brukerdiallog. I Askim er det opprettet brukerråd ved alle virksomheter hvor det sitter brukerrepresentanter samt virksomhetsleder. Brukerrådene har årlig møte med politikere i dialogmøter, og innspill fra dialogmøtene bearbeides i et stort dialogseminar. Det oppleves derfor som lite hensiktsmessig, at

ASKIM KOMMUNE Servicetorg 69 81 91 00

Besøksadresse:
Rådhuset, 1. etg.
Kirkegt. 5

Postadresse:
Postboks C,
1801 Askim

Telefaks:
69 88 06 50

Bankgiro:
1100 07 00284

Postgiro skatt:
7855 05 01243

E-post adresse: postmottak@askim.kommune.no

barnehagene må ha to pararelle organ for å tilfredstille lovens krav om samarbeidsutvalg. Lokal tilpasning ligger som en grunnverdi for hele dette lovforslaget, og det burde derfor helt i denne lovs ånd med en mer åpen formulering på dette området.

Hvis man allikevel vil opprettholde krav om samarbeidsutvalg, må man alternativt åpne for at det gis mulighet for dispensasjon fra kravet om samarbeidsutvalg hvis kommunen kan vise at brukerdialog- og medvirkning er sikret gjennom andre organ.

§ 6 Godkjenningsplikt

Askim kommune støtter skjerpelsen i vilkårene for når en virksomhet er godkjenningspliktig. Kommunen vil allikevel påpeke at når man ikke endrer punkt b) som går på antall barn som er tilstede samtidig, kan man fortsatt ha forholdsvis stor barnepassordninger som ikke er godkjenningspliktige.

§ 7 Barnehageeiers ansvar

Vedtekter:

Dagens lovfestede punkter om vedtektenes innhold sikrer at foreldre får sentrale opplysninger om rammer for barnehageplassen. I forslag til ny lov beholdes kun det generelle kravet om at "vedtektene skal gi opplysninger som er av betydning for foreldrenes/ de ansattes forhold til barnehagen". Dette gir større utfordringer både til barnehageeier og kommunen som barnehagemyndighet, og mindre sikkerhet for at foreldrene får nødvendige opplysninger om de vilkårene de aksepterer en barnehageplass på.

Begrunnelsen for at vedtektene ikke skal legges fram ved søknad om godkjenning eller sendes kommunen til orientering, synes svak. Dette føyer seg inn i bildet der kommunen gis større tilsynsansvar samtidig som mer generelle krav og rammer fordrer større grad av skjønnsvurderinger fra kommunen som tilsynsmyndighet og økt behov for veiledning overfor barnehageeiere. At kommunen i en slik situasjon ikke automatisk skal få tilsendt et så viktig dokument som vedtektene, gjør kommunens tilsyns- og veiledningsarbeid mer krevende og støtter ikke opp om kommunens rolle og autoritet som tilsynsmyndighet. Man kan spørre seg om dette er å styrke kommunens rolle som lokal barnehagemyndighet som er ett av Regjeringens hovedmål i barnehagepolitikken.

§ 10 Godkjenning

Private barnehager har rett til godkjenning såfremt de oppfyller lovens krav; det vil si fri etableringsrett. Samtidig har de rett til økonomisk likebehandling med de kommunale barnehagene i den enkelte kommune. Samlet sett så er nok dette stimuli til opprettelse av private barnehager, men det kan gi kommunene lite rom for strategisk planlegging/ utvikling av barnehagetilbudet. Departementet diskuterer dette dilemmaet, men er redd for at konkurransen svekkes og at det vil bli vanskeligere for nye aktører å komme inn på markedet hvis det settes begrensninger i den frie etableringsretten. Med en kommunal plikt til å tilby tilstrekkelige barnehageplasser, vil nok kommunene ha et sterk incitament til å legge til rette for private utbyggere. Som kommune ønsker vi allikevel at det åpnes for en mulighet til å vurdere nye barnehageprosjekter i henhold til den helhetlig og strategiske barnehageplanleggingen.

Første og tredje ledd i denne paragrafen sier:

"Kommunen avgjør søknad om godkjenning etter en vurdering av barnehagens egnethet i forhold til formål og innhold, jfr. §§ 1 og 2.

Kommunen kan sette vilkår for godkjenningen med hensyn til antall barn, barns alder og oppholdstid."

Dette er ingen konkrete og detaljerte krav til areal eller utområde. Som barnehagemyndighet er vi redd for å komme i store diskusjoner med private utbyggere hva gjelder areal ute og inne. Rammene som legges i formåls- og innholdsparagrafene er svært generelle og gir en meget stor ut-

fordring både til barnehageeiere og kommunen som godkjenningsmyndighet, når dette skal operasjonaliseres i konkrete krav. Barneperspektivet bør være det viktigste i denne sammenheng, og for å sikre gode leke- og aktivitetsmuligheter bør det være mer spesifikke krav til ute- og inneområde; ikke minst arealkrav som sikrer barna god plass rett og slett.

§ 16. Tilsyn og veiledning

Selve lovforslaget viderefører kommunens veilednings – og tilsynsansvar. Selv om kommunen ikke får et utvidet ansvar, vil tilsynet bli mer krevende fordi rammene er generelle som krever lokal tilpasning. Dette vil nok føre til større veiledningsbehov overfor barnehageeiere, samt arbeid med å foreta "lokale tilpasninger". Slik vi ser det, vil kommunen måtte bruke mer ressurser enn i dag på dette arbeidet. Det er ønskelig at departementet utarbeider veiledere som kan lette kommunens arbeid.

§ 18 Ledelse

Kommunen støtter alternativ A som sier at *"Barnehagen skal ha en forsvarlig pedagogisk og administrativ ledelse. Barnehagen skal ha en daglig leder."*

Det kan gjerne settes noe tydeligere krav om pedagogisk kompetanse for leder, men ikke begrenset på en slik måte som framkommer i punkt B. Etter kommunens vurdering, er dette tilstrekkelig å sikte en god pedagogisk ledelse, og det åpner for større bredde i lederrekrutteringen.

§ 19 Barnehagens øvrige personale

Kommunen støtter alternativ B med en norm for pedagogisk bemanning på en forskolelærer per 10 – 14 barn som er tilstede samtidig. Dette sikrer en forsvarlig pedagogtetthet, vil være greit å håndtere og gir fleksibilitet i forhold varierende barnehagebehov. Vi viser i denne sammenheng til OECD`s rapport om lav førskolelærertetthet i norske barnehager. Barnehageloven tydeliggjør det pedagogiske mandatet i forslag til innholdsparagraf, og det kreves god pedagogisk kompetanse i barnehagen for å oppfylle dette. Dette blir også understreket i høringsnotatet under punkt 7.1.3 første avsnitt *"Barns rett til medvirkning krever kompetente voksne som har gode og oppdaterte kunnskaper og respekt for barn"*. Kommunen oppfatter at det er en generell enighet om at den pedagogiske bemanningstettheten må opprettholdes eller styrkes, men at det er en diskusjon om virkemidlene. Når man setter en norm, kan dette også gi begrensninger ved at det blir et tak. Men slik dagens virkelighet er, med ressursknapphet i kommuner og private eiere som ofte driver på rent forrentningsmessige basis, er kommunen redd for at mange eiere vil strekke den pedagogisk bemanningen over så mange barn som mulig. I denne sammenheng er det interessant å legge merke til at representanter for private eiere/eierorganisasjoner helt gjennomgående går inn for å forslag som ikke stiller konkrete krav både når det gjelder areal og bemanning. Kommunen som tilsyns- og godkjenningsmyndighet, kan måtte bruke mye tid på dette området hvis det ikke settes konkrete normer.

Det grunnleggende viktige i denne sammenheng er imidlertid at barna sikres et godt pedagogisk tilbud, og vi tror en norm for pedagogisk bemanning slik det er forslått i punkt B vil gi et legges til rette for dette.

Med hilsen

Unni Skaar
rådmann

Synnøve Rambek
utviklingsleder